

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПРОЄКТІВ, ЖИТТЄВИЙ ЦИКЛ ПРОЄКТУ

1. Загальна характеристика проєктів
2. Життєвий цикл проєкту
3. Класифікація проєктів
4. Основні теми курсу

проф. І.Л. Якименко
кафедра екології та екоменеджменту,
НУХТ, Київ, 2024
email: iyakymen@gmail.com

Література:

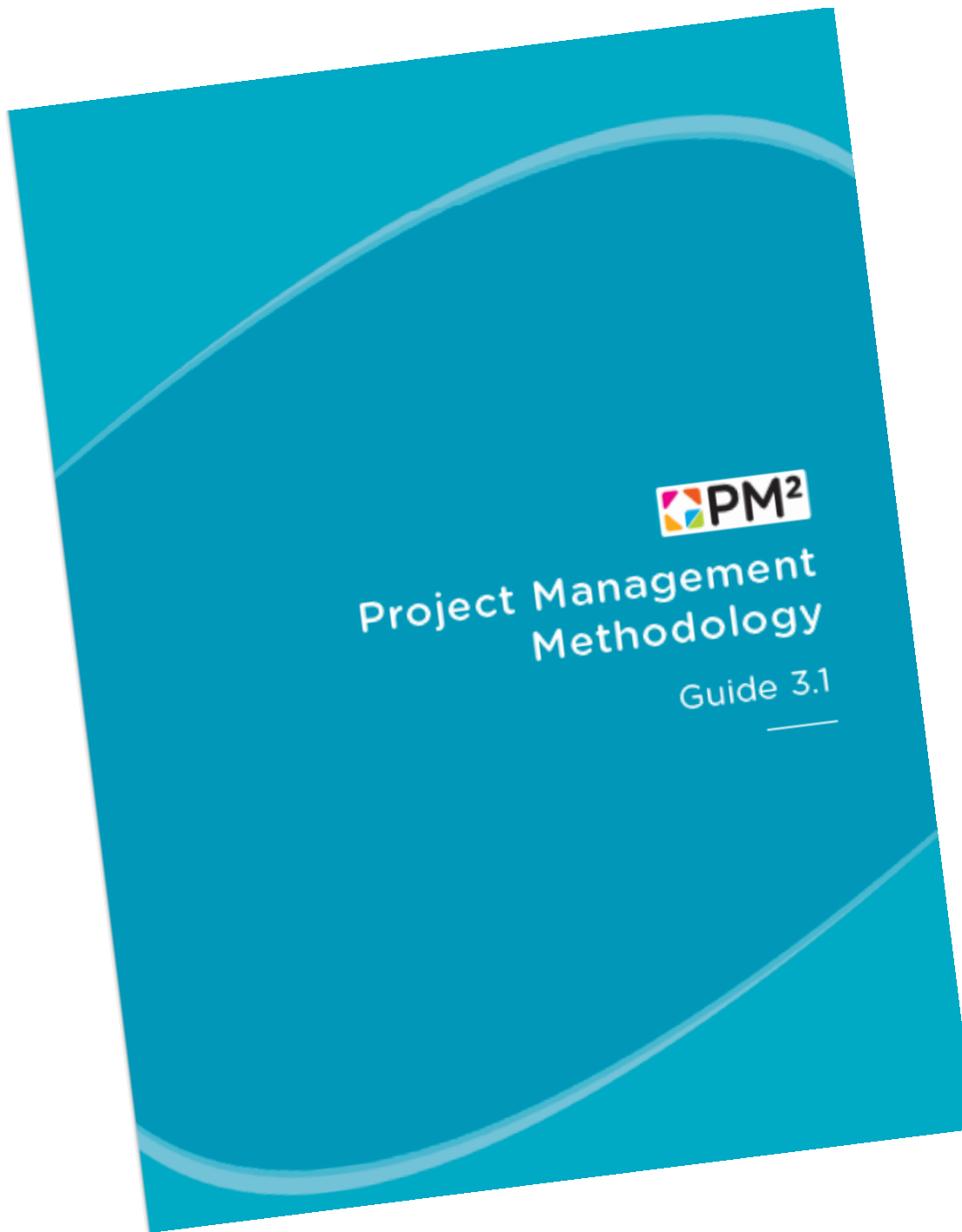
Якименко І., Штефан Є., Лук'янихін В. Управління науковими проєктами [Електронний ресурс]: навчальний посібник. – К.: НУХТ, 2022. – 137 с.

Шебаніна, О., В. Клочан and І. Клочан (2019). Управління науковими проєктами: конспект лекцій. Миколаїв.

PMBOK–7th (2021). A guide to the Project Management Body of Knowledge. Project Management Institute.

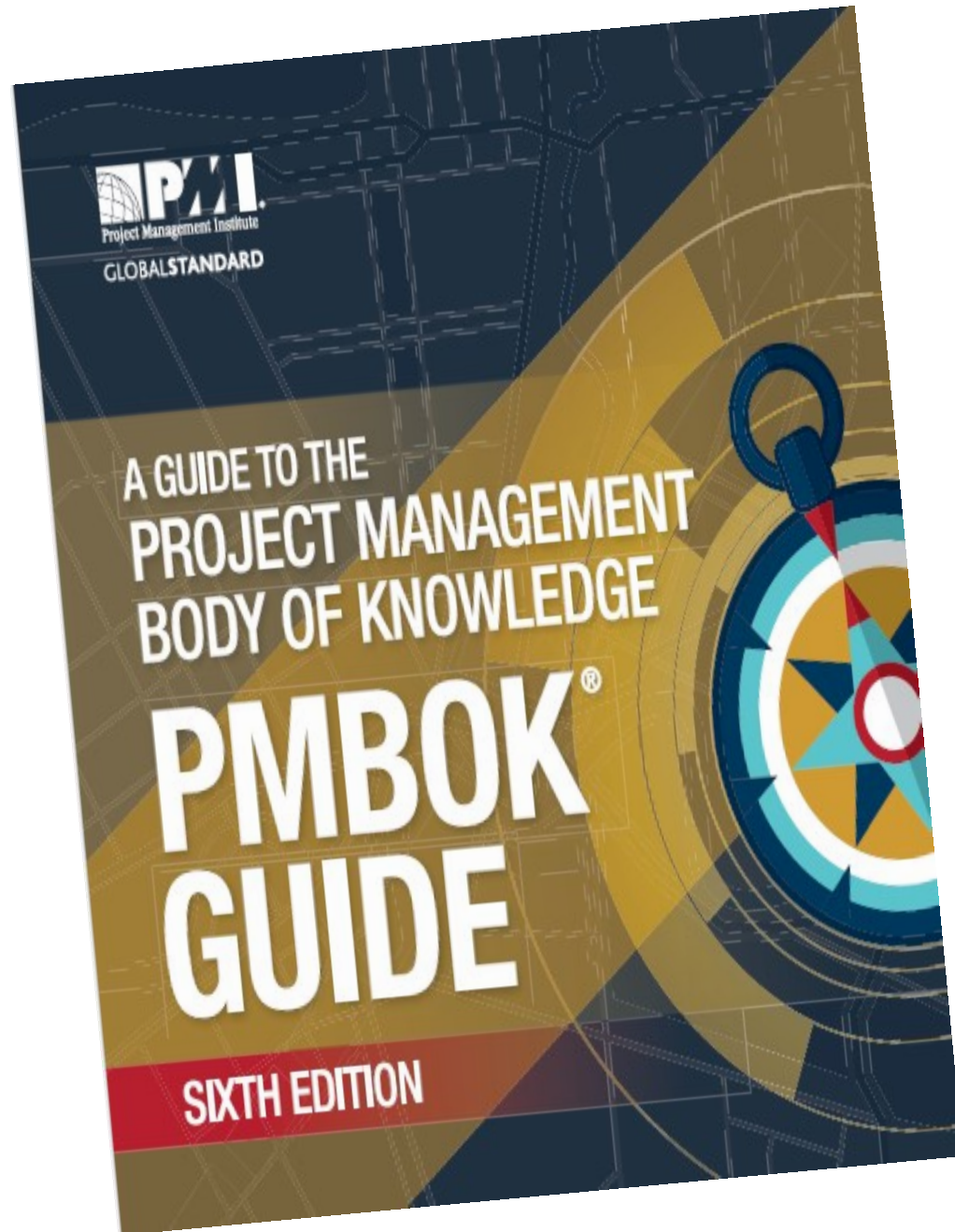
The PM² Project Management Methodology Guide 3.1. 2023.

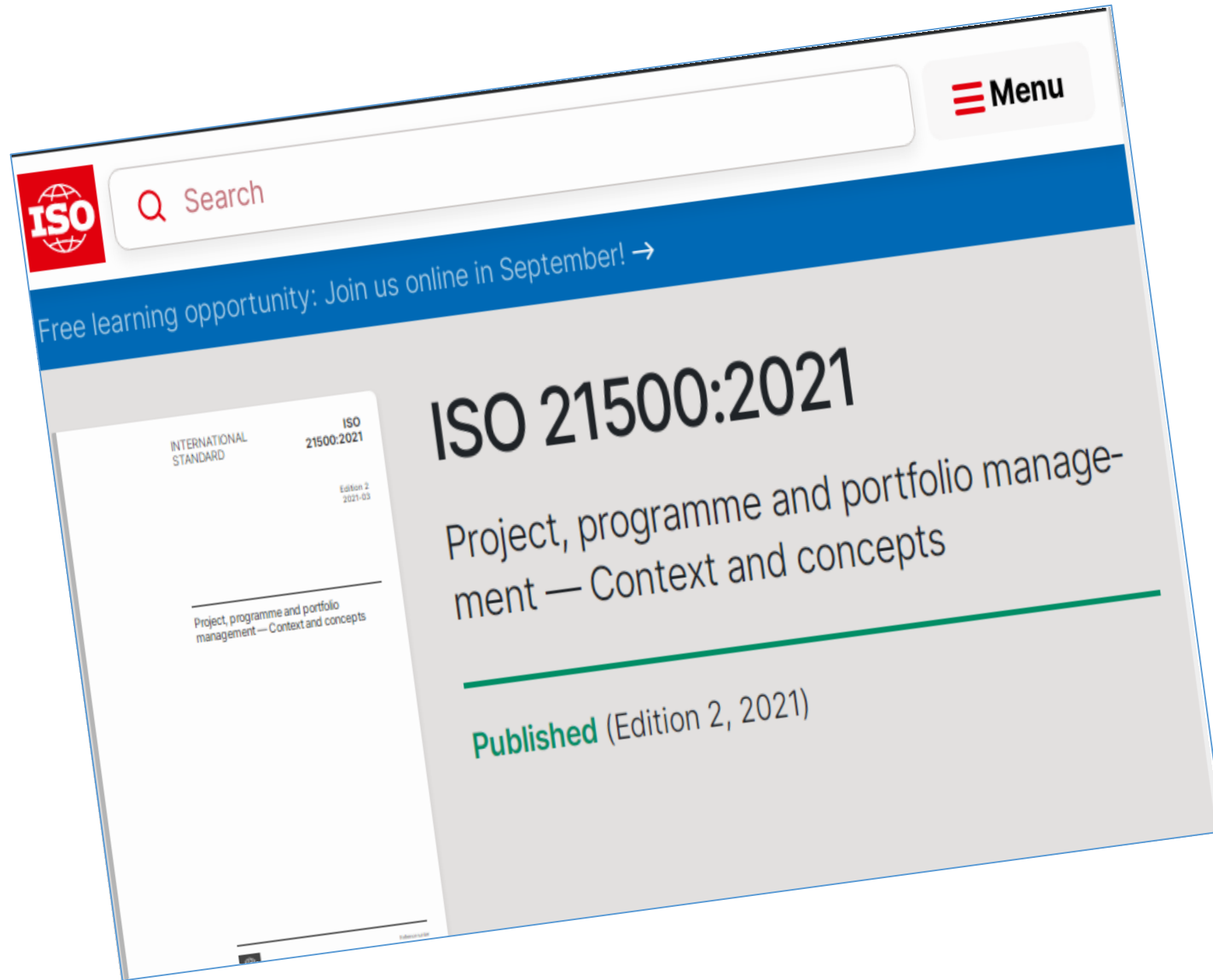

The PM² Project Management Methodology is developed by the European Commission. Its purpose is to enable project managers (PMs) to deliver solutions and benefits to their organisations by effectively managing the entire lifecycle of their projects.

file:///C:/Users/Igor/Downloads/pm%C2%B2%20project%20management%20methodology-NO0523520ENN.pdf

The Project Management Institute (PMI) is a U.S.-based not-for-profit professional organization for project management. Its services include the development of standards, research, education, publication, networking opportunities in local chapters, hosting conferences and training seminars, and providing accreditation in project management.

<https://www.iso.org/standard/75704.html>

Корисні посилання

Міністерство освіти і науки України

<https://mon.gov.ua>

Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів

<https://mepr.gov.ua/>

Програма академічних обмінів Європейського Союзу Еразмус+

<https://erasmusplus.org.ua>

Презентація Рамкової Програми Горизонт Європи на сайті Єврокомісії

https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/research_and_innovation/strategy_on_research_and_innovation/presentations/horizon_europe_en_investing_to_shape_our_future.pdf

Програма академічних обмінів імені Фулбрайта уряду США

<https://fulbright.org.ua>

Програма академічних обмінів уряду Німеччини DAAD

<https://www.daad-ukraine.org>

Інтернет ресурси:

<https://en.wikipedia.org>

<https://scholar.google.com>

<https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov>

<https://chat.openai.com>

<https://gemini.google.com>

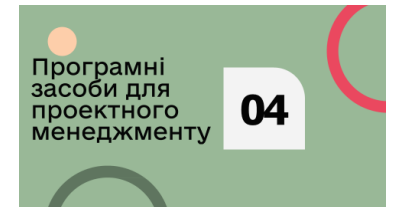
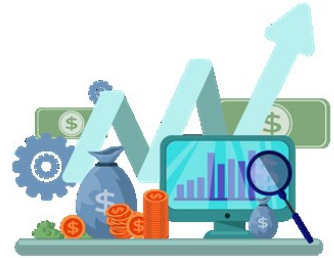

Основні теми курсу

1. Загальна характеристика проєктів
2. Загальна характеристика наукових проєктів
3. Загальні задачі менеджера проєкту
4. Особливості онлайн комунікації
5. Формування команди проєкту
6. Проєктна заявка як початок роботи над проєктом
7. Форми проєктних заявок
8. Критерії оцінювання проєктних заявок
9. Оцінка витрат проєкту
10. Особливості бюджетування наукових проєктів
11. Управління якістю
12. Управління ризиками, два рівні ризиків проєкту
13. Програма академічних обмінів Еразмус+
14. Програма дослідницьких проєктів Горизонт Європи 3.
Програма академічних обмінів ім. Фулбрайта, США
15. Програма академічних обмінів DAAD, Німеччина
16. Програмне забезпечення менеджменту екологічних проєктів

Проект – це тимчасова (обмежена в часі) спроба створити унікальний продукт, послугу або результат.

Мета проєкту визначається як результат, на який має бути спрямована робота, стратегічна позиція, яку необхідно досягти, результат, який необхідно отримати, продукт, який має бути виготовлений, або послуга, яку необхідно забезпечити.

Результат визначається як будь-який унікальний і такий що піддається перевірці продукт, або здатність виконувати певну послугу. Результати можуть бути матеріальними або нематеріальними.

Можливий результат проекту:

- **Унікальний продукт**, який може бути компонентом іншого товару, доповненням або виправленням товару (наприклад, виправлення дефекту в кінцевому виробі), або новий кінцевий елемент сам по собі;
- **Унікальна послуга** або можливість надавати послугу (наприклад, бізнес-функція, яка підтримує виробництво або розповсюдження);
- **Унікальний документ** (наприклад, дослідницький проєкт, який розвиває знання, які можуть використовуватися для визначення того, чи існує певна тенденція, чи новий процес принесе користь суспільству);
- Унікальна комбінація одного або кількох продуктів, послуг або результатів (наприклад, програмного продукту та пов'язаної з ним документації та послуг служби підтримки)

Менеджмент проектів використовувався протягом сотень років. Приклади ефективних проектів:

- Єгипетські Піраміди Гізи,
- Олімпійські ігри,
- Велика китайська стіна,
- Тадж-Махал,
- Видання дитячої книги,
- Розробка комерційних реактивних літаків,
- Вакцина проти поліомієліту,
- Політ на Місяць,
- Комерційне програмне забезпечення,
- Портативні пристрої для використання глобальної системи позиціонування (GPS) і

(PMBOK–Sixth, 2017).

Організаційні рівня проєкту:

Проєкти здійснюються на всіх організаційних рівнях. У проєкті може брати участь як окремої особи, так і групи осіб. Проєкт може залучати один організаційний підрозділ або кілька організаційних підрозділів з кількох організацій.

Тимчасовий характер проєктів свідчить про те, що проєкт має певний початок і завершення. Завершення проєкту досягається, коли один або більше з наступного вірно:

- Цілі проєкту досягнуті;
- Цілі не будуть або не можуть бути досягнуті;
- Фінансування вичерпано або більше не доступне для виділення на проєкт;
- Потреба в проєкті більше не існує (наприклад, замовник більше не хоче, щоб проєкт було завершено, зміна у стратегії або пріоритеті завершує проєкт, організаційне керівництво надає напрямок завершення проєкту);
- Людські чи фізичні ресурси більше не доступні;
- Проєкт припиняється з правових причин чи зручності

Управління проєктом – це застосування знань, навичок, інструментів і методів до проєктної діяльності, щоб задовольнити вимоги до проєкту. Ефективне управління проєктами допомагає:

- Досягти бізнес-цілей;
- Задовольняти очікування зацікавлених сторін;
- Бути більш передбачуваними;
- Підвищити шанси на успіх;
- Доставляти потрібний продукт у потрібний час;
- Своєчасно реагувати на ризики;
- Оптимізувати використання організаційних ресурсів;
- Виявляти і припиняти невдалі проєкти;

Погане управління проєктами може призвести до:

- Пропущених термінів,
- Перевищення витрат,
- Поганої якості,
- Неконтрольованого розширення проєкту,
- Втрати репутації для організації,
- Незадоволеність зацікавлених сторін,
- Недосягнення цілей, заради яких було здійснено проєкт

(PMBOK–Sixth, 2017).

Життєвий цикл проєкту

Життєвий цикл проєкту - це ряд фаз, які проходить проєкт від початку до завершення. Це забезпечує базову основу для управління проєктом. Ця базова структура застосовується незалежно від конкретної роботи над проєктом. Фази можуть бути послідовними, ітеративними (такими, що повторюються), або такими, що перекриваються.

Життєвий цикл проєкту не залежить від **життєвого циклу продукту**, який може бути створений проєктом.

Життєвий цикл продукту - це серія етапів, які представляють еволюцію продукту, починаючи від концепції через поставку, зростання, зрілість і до «виходу на пенсію» / припинення функціонування продукту (PMBOK–Sixth, 2017).

PRODUCT LIFE CYCLE

https://www.mechdaily.com/what-is-product-life-cycle/#google_vignette

<https://www.jamasoftware.com/blog/blog-project-lifecycle-management-prlm-a-comprehensive-guide>

П'ять фаз, або стадій життєвого циклу проекту:

- ініціювання,
- планування,
- виконання,
- контроль,
- закриття

При цьому зазвичай як факт початку робіт над проектом, так і факт його завершення оформляються офіційними документами.

У інвестиційних проєктах, до яких часто можна віднести і дослідницькі проєкти (Research and development / R&D projects), у міжнародній практиці зазвичай виділяють чотири стадії розробки та реалізації:

- передінвестиційна;
- інвестиційна;
- експлуатаційна;
- ліквідаційна.

Класифікація проєктів

За типом проєкту (основними сферами діяльності, в яких здійснюється проєкт):

- технічні;
- організаційні;
- економічні;
- соціальні;
- змішані.

За видом проєкту (характером предметної галузі проєкту):

- інвестиційні;
- інноваційні;
- дослідницькі проєкти (R&D);
- освітні;
- ІТ;
- комбіновані.

За тривалістю проєкту (періодом здійснення проєкту):

- короткострокові (до 3 років);
- середньострокові (від 3 до 5 років);
- довгострокові (понад 5 років).

За масштабом проєкту (розмірами самого проєкту, кількістю учасників та ступенем впливу на навколишнє середовище) – дрібні, середні, великі, дуже великі. Такий поділ проєктів дуже умовний.

Масштаби проєктів можна розглядати і у більш конкретній формі:
міжнародні,
національні,
міжрегіональні та регіональні,
міжгалузеві та галузеві,
корпоративні,
відомчі,
проєкти одного підприємства;
індивідуальні

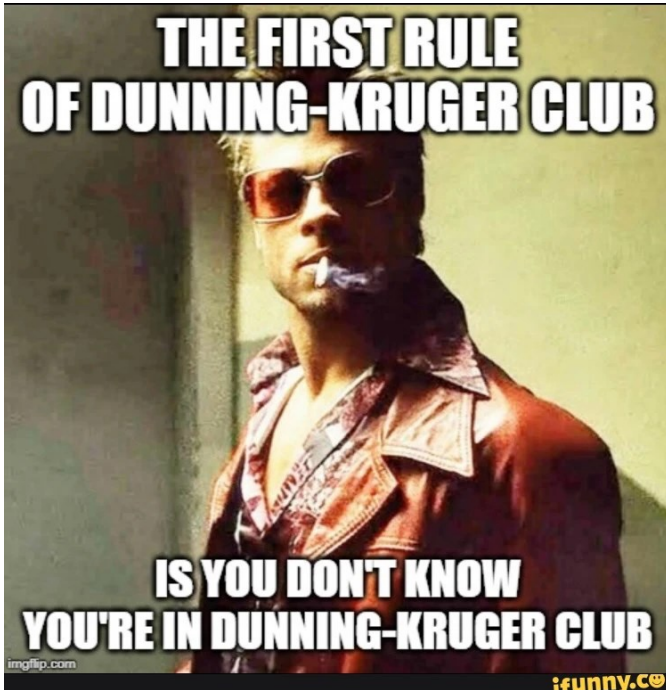

За складністю (ступенем складності) – прості, складні та дуже складні. Критерії складності визначають характер і новизна завдань, які необхідно вирішити, ступінь ретельності підготовки та розробки всіх аспектів аналізу проєктів, вимоги до рівня професійності й досвіду управлінської команди.

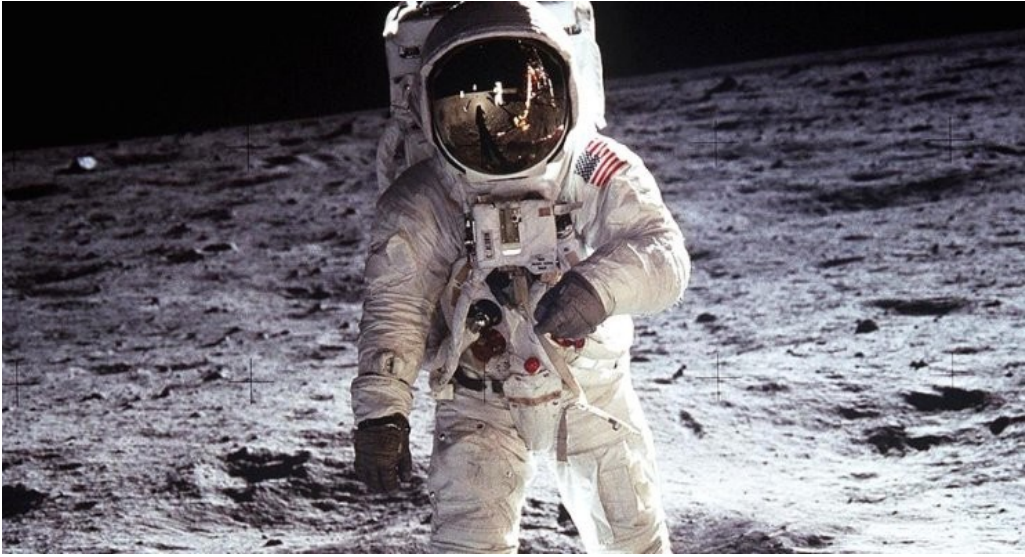
Реалізація будь-якого проєкту – це **взаємодія з людьми** (всередині команди проєкту і назовні), тому ефективна комунікація, включно з онлайн комунікацією, вміння слухати і доводити свою думку, пояснювати та переконувати є однією з ключових складових успішного менеджменту проєктів.

The Dunning–Kruger effect is a cognitive bias in which people with limited competence in a particular domain overestimate their abilities.

https://en.wikipedia.org/wiki/Dunning%E2%80%93Kruger_effect

The Apollo effect is a phenomenon discovered by Dr Meredith Belbin where teams of highly capable individuals can, collectively, perform badly.

<https://www.aau.at/wp-content/uploads/2021/12/Dream-Teams-and-the-Apollo-effect.pdf>

Магістр — освітній ступінь, що здобувається на другому рівні вищої освіти та присуджується вищим навчальним закладом у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідної освітньої програми.

Освітньо-наукова програма магістра обов'язково включає дослідницьку (наукову) компоненту обсягом не менше 30 відсотків.

Магістерська робота - це самостійна науково-дослідна робота, яка готується з метою публічного захисту й отримання ступеня магістра. Її автор має продемонструвати рівень своєї наукової кваліфікації, вміння самостійно вести науковий пошук і вирішувати конкретні наукові завдання.

Запитання для самоаналізу:

1. Загальна характеристика проєктів
2. Життєвий цикл проєкту
3. Класифікація проєктів
4. Основні теми курсу

